

בבית הדין המשמעתי של איגוד הכדורסל

בענין: איגוד הכדורסל
ע"י עו"ד טל אור

המאשימה/האיגוד

ובענין: דוד (דובי) פיק
ע"י ב"כ עו"ד דליה בושינסקי

הנאשם/הסוכן

החלטה

1. ביום 6.6.19 התקיים בפנינו דיון בכתב אישום שהוגש ע"י תובע איגוד הכדורסל, עו"ד טל אור, כנגד הנאשם דובי פיק, בעבירה לפי סעיף 20 (לג) לתקנון האיגוד ו/או בעבירה לפי סעיף 20 (לז) לתקנון המשמעת. סעיף 20 (לג) קובע כי עבירה על תקנון האיגוד או הוראה נוהל, או על הוראה מפורשת אשר ניתנה על ידי מוסד ממוסדות האיגוד הינה עבירה על תקנון המשמעת. סעיף 20(לז) קובע כעבירת משמע'ת הפרה של תקנון סוכני השחקנים של האיגוד ו/או של נוהל שנעשה מכוחו. ההתנהגות המהווה עבירה על פי עמדת התובע הינה עיסוקו של הנאשם כסוכן שחקנים וזאת על אף העובדה שאינו סוכן בעל רישיון שהנפיק איגוד הכדורסל לשמש כסוכן שחקנים, דבר שנאסר בין היתר בסעיף 3.א. לתקנון סוכני שחקנים של איגוד הכדורסל. כתב האישום הוגש ע"י תובע האיגוד בעקבות תלונה שהגיש סוכן שחקנים רשום בשם אבי זילברמן.

2. בפתח הדיון העלתה ב"כ הנאשם שתי טענות מקדמיות:

- (1) חוסר סמכות של בית דין המשמעתי לדון באישום כנגד הנאשם שכן הנאשם, משאינו סוכן רשום באיגוד הכדורסל, אינו כפוף לתקנוני איגוד הכדורסל ובכלל זה אינו כפוף לתקנון המשמעת ולתקנון סוכני שחקנים.
- (2) אין למתלונן מעמד בדיון המשמעתי שהוגש כנגד הנאשם. הטענה עלתה מאחר ותובע האיגוד לא התייצב לדיון ומי שנכחו היו המתלונן ובא כוחו, עו"ד רועי רוזן, שלכאורה התכוונו להעלות בפנינו את הטענות כנגד הנאשם ולטעון מדוע יש להרשיעו בגין אלה בהפרת תקנוני איגוד הכדורסל.

3. יצוין כי התובע של איגוד הכדורסל, במכתב ההחלטה בדבר ההעמדה לדיון, הפנה לשני פסקי דין המבססים לטענתו את סמכות בין הדין המשמעתי לדון גם בעניינו של מי שעוסק כסוכן אף אם אינו סוכן רשום. מדובר בפסק דינו של בית המשפט העליון בתיק רע"א 2186/12 משה עמר נ' מאור מליקסון וההתאחדות לכדורגל (להלן: "פסק הדין בענין מליקסון") ופסק דינו של בית המשפט המחוזי בתיק רע"א (תל אביב) 18652-02-11 אברהם פלדה נ' מועדון הכדורסל מכבי תל אביב (להלן: "פסק הדין בענין פלדה").

4. כיוון שנראה היה לנו כי הטענות, ובמיוחד הטענה הראשונה, הינה טענה בעלת משקל ומעלה סוגיה תקדימית, נתנו לצדדים (הנאשם מחד וב"כ האיגוד מנגד) להשלים בכתב את טיעוניהם בעניין שתי הטענות המקדמיות ולצרף אסמכתאות כפי שיראו לנכון.
5. טיעוני הנאשם בנושא סמכות בית הדין פורטו במכתב ב"כ מיום 17.6.19 ותמציתם כדלקמן:
- 5.1 תקנון המשמעת הקובע את הכפופים לסמכות השיפוט של בית הדין המשמעתית אינו חל הנאשם. סמכות בית הדין אמנם חלה על סוכן שחקנים, אולם סוכן שחקנים מוגדר "כמשמעותו בתקנון סוכני השחקנים" ותקנון סוכני השחקנים מגדיר סוכן שחקנים כמי שהוא בעל רישיון שהנפיק איגוד הכדורסל. מכיוון שהנאשם אינו בעל רישיון מאיגוד הכדורסל, אין הוא כפוף לתקנון המשמעת ולסמכות בין הדין. לדברי ב"כ הנאשם ההחלטה להעמיד את הנאשם לדין כסוכן מביאה אותנו לידי פרדוקס כיוון שאם היה הנאשם סוכן (כהגדרת מונח זה בתקנוני האיגוד) לא היינו נדרשים כלל להליך שבפנינו.
- 5.2 מאותו טעם לא ניתן לטענת ב"כ הנאשם להעמיד לדין את הנאשם בגין הפרת תקנון סוכני השחקנים, שכן בהיעדר רישיון בידיו, אין התקנון חל על הנאשם.
- 5.3 העמדה לדין של הנאשם לטענת ב"כ הנאשם משמעה כי בית הדין יכול כביכול לשפוט כל אדם "מהרחוב". כדוגמא היא מציגה מקרה תיאורטי בו קבוצה שיתפה במשחק רשמי שחקן שאינו רשום (שחקן "מהרחוב" כלשונה). במקרה כזה לדבריה הקבוצה תועמד לדין, אך אותו שחקן "מהרחוב" לא יועמד אישית לדין בבית הדין. לדבריה גם במקרה של סוכן רשום, דרך המלך הינה העמדה לדין קבוצה שנעזרה בשירותיו של מי שאינו סוכן שחקנים מורשה, אך לא ניתן להעמיד לדין אישית את הסוכן הבלתי מורשה.
- 5.4 ב"כ הנאשם עורכת השוואה לדרך הפעולה של גופים אחרים המספקים רישיון לחבריהם (לשכת עוה"ד, רשם המתווכים, לשכת רואי החשבון). לדבריה לא צורפה ע"י המתלונן כל אסמכתא לכך שלשכת עוה"ד או לשכת רוה"ח נלחמת בהשגת גבול המקצוע ע"י העמדה לדין בבית דין משמעתית של מי שפועל ללא רישיון. מלחמתן בהשגת גבול המקצוע הינה לדבריה בדרכים אחרות.
- 5.5 ב"כ הנאשם מונה שישה נימוקים אשר לשיטתה מסבירים מדוע אין לגזור גזירה שווה בין פסק הדין בעניין מליקסון לענייננו, ושלושה נימוקים המבדילים לשיטתה בין ענייננו לבין פסק הדין בעניין פלדה. לא נפרט אותם כאן, אולם ניתן להם דעתנו בעת שנשקול את השלכותיהם למקרה שבפנינו.
6. תגובת התובע לטענת הנאשם בדבר חוסר סמכות פורטה בכתב תגובה שהגיש ותמצית טיעוניו הינה כדלקמן:
- 6.1 לדעתו, מפסקי הדין בעניין מליקסון ובעניין פלדה עולה "כי לאיגוד מוקנית הסמכות להעמיד לדין סוכני ו/או מייצגי שחקנים העוברים על הוראות תקנוני האיגוד... , זאת גם אם הם אינם רשומים/בעלי רישיון כדין באיגוד ו/או במנהלת".

- 6.2 לדבריו, בהסתמך על פסקי הדין הנ"ל, די בעצם העובדה כי הנאשם פועל ומתפקד בפועל כסוכן שחקנים, כדי להכפיף אותו לתקנוני האיגוד, גם אם בפועל הוא לא רשום באופן טכני באיגוד כסוכן שחקנים.
- 6.3 התובע מפנה להגדרת "פרט" בתקנון המשמעת ומציין כי ניתן להעמיד לדין משמעת באיגוד "לא רק קבוצות החברות באיגוד (כעמותה רשומה) או כאלה שרשומות במרשמי האיגוד, אלא גם, בין היתר, שחקנים, מאמנים, כרוזים, בעלי תפקידים וממלאי תפקידים בקבוצות ו/או מטעמן, אוהדים (כאשר אלה אינם חברים באיגוד וחלקם הארי גם לא רשום במרשמי האיגוד) וכמובן סוכני שחקנים ו/או מייצגי שחקנים" (ההדגשה הינה של התובע בכתב התגובה).
- 6.4 התובע מפנה לחוק הספורט, תשמ"ח-1988, ובמיוחד לסעיפים 10 ו-11 לחוק. סעיף 10 לחוק מסמיך את האיגוד להתקין תקנונים "שיסדירו את הניהול התקין של הענף ... לרבות תקנונים בדבר משמעת, שיפוט פנימי...". וסעיף 11 לחוק קובע כי "הסמכות הבלעדית לדון ולהחליט בעניינים הקשורים לפעילות במסגרת התאחדות או איגוד, תהיה בידי מוסדות השיפוט הפנימיים שנקבעו לפי סעיף 10". לדברי התובע מהוראות חוק אלה עולה כי:
- "לאיגוד קיימת בהחלט הזכות החוקית להעמיד לדין משמעת בעלי תפקידים בענף הכדורסל (ולא רק של קבוצות החברות באיגוד) לרבות מייצגים, שחקנים וסוכני שחקנים לא רשומים/ ללא בעלי רישיון אשר מתקשרים עם קבוצות, שחקנים ומאמנים, ופועלים ומתפקדים בפועל כסוכני ומייצגי שחקנים לכל דבר ועניין, אך בשל שיקולים כלכליים גרידא (ככל הנראה), לא טורחים/ לא מעוניינים לשלם את האגרה השנתית ולקבל רישיון האיגוד ו/או מהמנהלת) זאת בניגוד מוחלט להוראות התקנונים "** (ההדגשות הינן של התובע בכתב התגובה).
- 6.5 התובע חולק על האבחנות שב"כ הנאשם מנסה לעשות מפסק הדין בעניין מליקסון (ופסק הדין בעניין פלדה הנזכר בו) וטוען כי פסק הדין רלבנטי למקרה דנן כמו "כפפה ליד".
- 6.6 התובע מגיב לטענת ב"כ הנאשם שגרסה כי דרך המלך במקרה של סוכן בלתי רשום הינה להעמיד לדין את הקבוצה הנעזרת בשירותיו ולא את הסוכן עצמו. לדבריו הזכות להעמיד לדין קבוצה אינה פוטרת את הסוכן הלא מורשה מאחריותו למעשיו ולמחדליו ולאגוד הזכות ואף החובה להעמידו לדין.
- 6.7 התובע מצטט הוראות תקנות מתקנון מייצגי שחקנים של המנהלת (לדבריו הוראות דומות בתקנון סוכני השחקנים של האיגוד) המחילות את התקנון על כל "אדם" הפועל לייצוג שחקני כדורסל (ללא התניה כי הינו סוכן בעל רישיון) וקובע (סעיף 14) כי מי שיפר הוראות התקנון יועמד לדין משמעת בפני בית הדין המשמעת של איגוד הכדורסל.
7. במעמד הדיון שהתקיים בפנינו ביום 6.6.19 קינן בנו הספק בדבר סמכותנו לדון בדין משמעת מי שאינו חבר או בעל תפקיד/מעמד באיגוד הכדורסל. התאחדויות ואיגודים רבים (ולא רק בתחום הספורט) מתקינים תקנונים לרבות תקנוני משמעת ומקימים מוסדות שיפוט פנימיים לרבות בתי דין משמעתיים. התקנונים ומוסדות השיפוט הפנימיים נועדו להסדיר את כללי החברות והפעילות באותם התאחדויות ואיגודים. עצם הצטרפותו של אדם לחברות או פעילות באותו איגוד, כרוכה ו/או מותנית במפורש או מכללא בקבלת התקנונים של אותו איגוד ובכפיפות להם. אך האם ייתכן שהתאחדות או איגוד ייטלו לעצמם חופש להעמיד לדין גם מי שאינו חבר או פעיל באותו איגוד? כדי להביא

דברים עד אבסורד נשאל, האם ייתכן למשל שתקנון חברי "אגד" יקנה לבית הדין המשמעתי שלו לדון ולענוש נוסע אשר התנהג באופן לא נאות בעת הנסיעה באוטובוס בקו אגד?

ערים אנו לכך שבתיקון שנעשה לאחרונה בתקנוני איגוד הכדורסל הוקנתה לבית הדין המשמעתי של האיגוד לדון בעבירות של "אוהד", אף שאותו אוהד אינו חבר ואינו רשום באיגוד הכדורסל. למיטב ידיעתנו אותו תיקון טרם עמד למבחן, לא בבתי הדין של האיגוד ולא בערכאות השיפוט של המדינה. לפיכך לא נראה בעצם קיום ההוראה ראייה חותכת לאפשרות להטיל סמכות השיפוט של בית הדין המשמעתי על כל אדם.

תקנון המשמעת של האיגוד מסמיך את בית הדין לדון בעבירות "קבוצה" ובעבירות "פרט". פרט מוגדר:

"פרט" – שחקן, מאמן, מנהל מקצועי, מאמן כושר, עוזר מאמן, כרוז, בעל תפקיד בקבוצה, ממלא תפקיד בקבוצה או מטעמה, ו/או באיגוד, אוהד (כהגדרתו בס"ק 10 להלן), משקיף מטעם איגוד הכדורסל, שופט החבר באיגוד שופט הכדורסל, סוכן שחקנים ו/או נציג כמשמעותם בתקנון סוכני השחקנים של האיגוד ושל מנהלת ליגת העל. (ההדגשה שלנו).

המונח "סוכן שחקנים" מפנה למשמעותו בתקנון סוכני השחקנים, ותקנון סוכני השחקנים מגדיר סוכן שחקנים:

"סוכן שחקנים – "אדם בעלת רשיון שהנפיק איגוד הכדורסל לעסוק בעיסוק של הצעת שחקני כדורסל ומאמנים לקבוצות כדורסל בתמורה כספית."

מכלל הן ניתן לשמוע לאו. מי שאינו מחזיק ברישיון שהנפיק איגוד הכדורסל לכאורה אינו "סוכן שחקנים" במובנו של התקנון, ועולה השאלה מנין סמכות השיפוט לגביו אם אינו מוכר כסוכן.

8. בצד הספקות לעניין הסמכות שהעלינו לעיל, ראינו כי במסגרת כתב העמדה לדין של התובע שהיה בפנינו בדיון, הייתה הפניה לפסקי הדין בעניין מליקסון ובעניין פלדה. פסקי דין אלה החילו את חובת ההתדיינות על פי תקנוני מוסדות הספורט על מי שעוסק בפעילות כסוכן שחקנים גם אם לא מילא את החובה להיות בעל רישיון. אמנם אותם פסקי דין עסקו בהתדיינות בהליכי בוררות על פי תקנוני איגודי הספורט, אך הניסוחים הרחבים שבהם והרציונל בו נומקו עשויים לחול גם בענייננו. כשאנו יושבים בדין בבית דין פנימי ומקצועי של איגוד הכדורסל, איננו חופשיים להתעלם מפסיקתן של ערכאות השיפוט של המדינה ויש לזכור כי פסק הדין בעניין מליקסון ניתן בבית המשפט העליון. לפיכך, לא נתיימר לחלוק על פסקי דין אלה, וגדר הדיון בהחלטתנו יתייחס לשאלה אם יש לאבחן פסקי דין אלה מהמקרה דנן ו/או כיצד יש ליישם ולהבינם בנסיבות המקרה שפנינו.

9. כאמור, אפשרנו לצדדים להגיש בפנינו טיעונים מפורטים בכתב. הצדדים התייחסו בטיעוניהם בכתב לפסקי הדין הנ"ל, כאשר ב"כ הנאשם מנסה לאבחן אותם מנסיבות המקרה דנן ואילו תובע האיגוד, כפי שציטטנו לעיל, גורס כי אלה מתאימים למקרה דנו "ככפפה ליד".

10. הצדדים לא צירפו אסמכתאות נוספות העוסקות בסוגיה שבפנינו, זולת החלטת בורר שניתנה ע"י עו"ד אסף הדסי ביושבו כבורר במוסד לבוררות של איגוד הכדורסל בתביעת הסוכן אבי זילברמן (המתלונן בתיק שבפנינו) נגש הסוכן אביעד גרוניך. ההחלטה הנ"ל הומצאה לתיק בפנינו ע"י הנאשם (שלא באמצעות באת כוחו). הנאשם העביר יחד עם פסק הדין מייל מיום 31.3.2013 ולא עלה בידינו להבין מה אותו מייל קשור לענייננו. הבורר עו"ד הדסי קבע באותה

החלטה כי אינו מוסמך לדון בסכסוך בין שני סוכנים רשומים, כאשר תקנון המוסד לבוררות של איגוד הכדורסל (בנוסחו דאז), בסעיף המגדיר את תחולתו, לא כלל עניינם של סוכני שחקנים, זאת להבדיל מתקנון המוסד לבוררות של ההתאחדות לכדורגל בו סמכות מפורשת לדון בסכסוכים בין סוכן שחקנים לבין סוכן שחקנים אחר. כלומר, חוסר הסמכות באותו מקרה נבעה מכך שמוסד הבוררות של איגוד הכדורסל לא הוסמך כלל לדון בסכסוכי סוכני שחקנים, ואין להסיק מהחלטה זו כל מסקנה בשאלה האם במקרה בו תקנון מוסד הבוררות של איגוד הכדורסל היה קובע ברשימת הנושאים המופנים לבוררות סכסוכים בין סוכנים (כפי שחל בהתאחדות לכדורגל), האם הסמכות הייתה חלה גם כאשר הסוכנים או אחד מהם לא היה בעל רישיון.

11. פסקי הדין בעניין מליקסון ובעניין פלדה עסקו בעניין בו צד מהצדדים ניסה להתנגד לדיון בפני מוסד הבוררות (במקרה פלדה המוסד של איגוד הכדורסל ובמקרה מליקסון המוסד של ההתאחדות לכדורגל) בטענה שאין למוסד לבוררות סמכות לדון בסכסוך עם סוכן כאשר הסוכן אינו סוכן רשום (לא הייתה מחלוקת כי כאשר מדובר בסוכן רשום יש חובת בוררות בפני מוסד הבוררות של האיגוד/ההתאחדות). פסקי הדין קבעו כי אף שהסוכן אינו רשום הוא כפוף לתקנונים וסמכות המוסד לבוררות חלה עליו.

12. לכאורה ניתן לאבחן פסקי הדין בעניין מליקסון ובעניין פלדה בכך שנאמר כי הם חלים אך ורק ביחס לתחולת סמכות המוסד לבוררות של האיגוד/ההתאחדות על סוכן שאינו בעל רישיון, אך הם אינם עוסקים ואינם חלים בשאלת סמכות בית הדין המשמעתי לגבי סוכן שאינו בעל רישיון. ומה הנמקה יכולה להיות לאבחנה כזו? בוררות הינו הליך אזרחי, אשר צדדים מקבלים על עצמם מרצונם בעריכת הסכם בוררות בין מראש (כחלק מתניות בחוזה ביניהם) או בדיעבד (כמסכימים להעביר סכסוך שהתגלע ביניהם לבוררות), ויש שמדובר בחובת בוררות סטטוטורית. יש והם כפופים לחובת בוררות כחלק מתקנוני גופים אליהם הצטרפו. בתי המשפט מעודדים הליכת צדדים לבוררות, בין היתר בשל הצורך להקלת הנטל על מערכת בתי המשפט, ובין בשל ההתמחות המיוחדת של מוסדות בוררות פנימיים כמו של מוסדות הספורט בסוג העניינים הנדון בפניהם. אשר על כן מגמת הפסיקה המוצהרת בפסיקת בתי המשפט הינה לפרש סעיפי בוררות על דרך ההרחבה.

להבדיל מהליכי בוררות, הליכי משמעת הינם הליכים קווי פליליים, ויש בסיס לטענה כי הכפפת אדם להליכי משמעת צריכה לפיכך להתפרש על דרך הצמצום. יש צורך בהסמכה מפורשת לדון אדם בהליך פלילי או במקרה זה בהליך משמעתי.

13. היש אמנם בסיס לפירוש פסקי הדין בעניין מליקסון ובעניין פלדה באופן שהרציונל שלהם יחול על הליכי בוררות בלבד?

עיון בפסקי הדין מעלה כי אף שהמחלוקת העניינית בה דנו נגעה לתחולת הליכי בוררות לגבי סוכן שאינו בעל רישיון, הרי שההנמקה שלהם חורגת מעבר לגבולות גזרה זו ויפה לשאלת תחולת תקנוני מוסדות הספורט בכללם לרבות תקנוני המשמעת וסמכויות בתי הדין הפנימיים, ביחס לסוכני שחקנים בלתי רשומים/שאינם בעלי רישיון ועל אחרים המעורבים בפעילות הקשורה באותם איגודי ספורט.

14. השופט רובינשטיין בפסק הדין בעניין מליקסון אומר כי :

"ההנחה, שיש לה רגליים במציאות כמובן, היא כי למוסדות השיפוט הפנימיים הידע והמומחיות בגדרי המאטריה המיוחדת שבה עסקינן. תכלית זו משמיעה לנו פרשנות

מרחיבה של הסמכות הקבועה בחוק הספורט של מוסדות השיפוט הפנימיים שהוקמו מכוחו. יפים לעניין זה דבריה של השופטת פרוקצ'יה בעניין כ"ן:

"סמכותם של מוסדות השיפוט הפנימיים של איגודי הספורט, ומוסדות הבוררות הפנימיים בכלל זה (ההצעה) פורשה בפסיקתו של בית משפט זה על דרך ההרחבה. הטעם לכך הוא, שגופים אלו, לרבות המוסד לבוררות שליד איגוד הכדורסל בישראל, הינם גופים פנימיים וולונטריים שיודעים טוב יותר מכל גוף שיפוטי מה הם צורכי חבריהם וכיצד יש לנהל את ענייניהם, כאשר החברים הכפיפו עצמם מרצון לשלטונם של אלו ובכך ממילא הסכימו לקבל על עצמם את הכרעותיהם נראו: ע"א 674/89 טורטן נ' ההתאחדות לספורט בישראל, פ"ד מה(2) 715, 727-728 (1991)...
...מגמה זו של מתן פרשנות רחבה לסמכותם של גופי השיפוט הפנימיים של מוסדות הספורט הולונטריים אף תואמת את כוונתו הברורה של המחוקק במסגרת סעיפים 10 ו-11 לחוק הספורט, להעביר את מכלול הסכסוכים הקשורים בנושא הספורט למוסדות השיפוט הפנימיים של האיגודים או ההתאחדויות השונות..." (פסקה 13 והאזכורים שם).

ועוד: "הסדר זה רצוי משום שהוא מאפשר תגובה מהירה ומיידית על חריגות בפעילות הספורטיבית באותו ענף, כדי להבטיח פעילות ספורט רצופה וסדירה" (הצעת חוק הספורט, התשמ"ז-1987, הצעות חוק 1840, תשמ"ז, עמ' 274).

במסגרת הציטוט שהבאנו האומר: "סמכותם של מוסדות השיפוט הפנימיים של איגודי הספורט, ומוסדות הבוררות הפנימיים בכלל זה, פורשה בפסיקתו של בית משפט זה על דרך ההרחבה" הדגשנו את המילים "ומוסדות הבוררות הפנימיים מכלל זה", על מנת להמחיש כי פסק הדין הגורס פרשנות מרחיבה לסמכות מוסדות השיפוט, מדבר על סמכות מוסדות השיפוט הפנימיים בכלל, ולא על מוסדות הבוררות בלבד.

15. לעניין השאלה אם התקנונים העוסקים בסוכני שחקנים, ומשתמשים במונח "סוכן שחקנים", חלים ביחס לסוכן בעל רישיון בלבד קובע השופט רובינשטיין כדלקמן:

"כ"ז. מיהו סוכן שחקנים? סעיף 1.2 לתקנון סוכני השחקנים קובע, כי "מטרת הוראות תקנון זה היא הסדרת העסקתם של סוכני שחקנים הפועלים להעברתם של שחקנים בין מועדונים, אגודות, קבוצות בתוך תחומי ההתאחדות או בין המועדונים המסונפים להתאחדות לאומית אחרת לאלה המסונפים להתאחדות" (הדגשה הוספה- א"ר). התקנון – לטעמי באופן תמוה לכאורה – אינו מגדיר סוכני שחקנים ואינו מבחין בין סוגים שונים של סוכנים לעניין סעיף זה, הגם שיש בו קטגוריה מובהקת של סוכן מורשה, כפי שנראה להלן. אכן, כיון שחלק גדול מן התקנון עוסק בסוכנים מורשים, רישוים, חובותיהם וכיוצא בזה, ישנה עמימות בשאלה

מה לגבי מי שפועל כסוכן אך אינו מורשה. ואולם, דומה כי אין מנוס מקביעה שסוכן הוא הפועל כסוכן, בחינת אין זכויות בלא חובות. (*הנהגת 1/98*) בנדון דידן המבקש תיפקד לכאורה כסוכן לכל דבר ועניין.....

כ"ח. לא ראיתי איפוא להלום את טענת המבקש כי מנגנון הבוררות חל אך על "סוכן מורשה". "סוכן מורשה", כאמור במבוא לתקנון סוכני השחקנים, הוא מי "אשר עמד בכל דרישות תקנון זה וקיבל רישיון בר תוקף לעסוק כסוכן שחקנים". התקנון מבקש – וכך ראוי – להסדיר פעילותם של סוכנים כך שיהיו תחת פיקוח ויפעלו בהתאם לסטנדרטים נאותים. ואולם, מקום שבמהות ענייננו במי שפעל כסוכן, פשיטא שכפוף הוא לחובות הנובעות מכך; ומי שמהלך כברווז ומגעגע כמותו, הריהו ברווז, להבדיל. כך גם סוכן; אין אדם יכול להחזיק בחבל בשני קצותיו, ברצותו – לצורך פעילות שבסיסה רווח – הריהו כסוכן, וברצותו – לעניין התדיינות – אינו כן. (-)

הנהגת 1/98) ואכן, כפי שציין בית המשפט קמא, המבקש חפץ למעשה ליהנות משני העולמות, מחד גיסא שלא לעמוד בדרישות התקנון ולהיות ל"סוכן מורשה", אך לתפקד כסוכן לכל דבר, ומאידך גיסא, בנימוק שאינו סוכן מורשה, שלא ליטול על עצמו את המגבלות הנובעות מתפקודו כסוכן. כפסק הדין ברע"א (תל-אביב-יפו) 11-02-18652-02 פלדה נ' מועדון הכדורסל מכבי תל-אביב בע"מ (2011), שהתייחס אליו גם בית המשפט קמא, ושעסק בסמכות המוסד לבוררות של איגוד הכדורסל, קבע בית המשפט המחוזי (השופטת צ'רניאק), כי טענת המבקש דשם, שלפיה תקנון איגוד הכדורסל בישראל אינו חל עליו מאחר שפעל ללא רישיון לעיסוק כסוכן בניגוד למתחייב מכוח תקנון סוכני השחקנים, היא טענה בחוסר תום לב. צוין, כי "מדובר בטענה מרחיקת לכת אשר גם אינה מתיישבת עם תכליתו של התקנון, שיש בה כדי 'מתן פרס' למבצעי עבירות משמעת בניגוד להוראות התקנון, ואין לקבלה".

16. רואים אנו כי מפסקי הדין הנ"ל עולה כי אלמנט הרישום/הרישוי אינו תנאי לתחולת התקנונים על מי שעוסק בפועל כסוכן שחקנים. כיצד ניתן להסביר את היותו של תקנון האיגוד חל על אדם/סוכן, אף שזה אינו חבר או בעל תפקיד רשום באותו איגוד. התשובה לכך עולה כנראה מחוק הספורט התשמ"ח-1988.

סעיף 10(א) לחוק קובע כי :

" התאחדות או איגוד יתקינו תקנונים שיסדירו את הניהול התקין של הענף או של ענפי הספורט שהם מרכזים, לרבות תקנונים בדבר משמעת, שיפוט פנימי ובכלל זה מוסדות השיפוט הפנימיים וסדרי הדין שלפיהם ידונו".

סעיף 11(א) לחוק קובע :

"הסמכות הבלעדית לדון ולהחליט בעניינים הקשורים לפעילות במסגרת התאחדות או איגוד, תהיה בידי מוסדות השיפוט הפנימיים שנקבעו בתקנון לפי

סעיף 10, ובהתאם להוראות שנקבעו בתקנון לפי אותו סעיף; החלטות ערכאת השיפוט הפנימית העליונה בענייני משמעת יהיו סופיות ואין לערער עליהן לפני בית משפט."

17. כלומר, סעיף 10 לחוק הסמיך את איגודי הספורט ואיגוד הכדורסל בכלל זה להתקין תקנונים **שיסדירו את הניהול התקין של הענף**. אין הוא מגביל את הסמכות בהתקנת התקנות לתחולה ביחס לחברי האיגוד בלבד אלא המבחן הוא "ניהול תקין של הענף".

סעיף 11 לחוק מקנה למוסדות השיפוט הפנימיים של האיגוד סמכות בלעדית לדון ולהחליט בעניינים הקשורים לפעילות במסגרת ההתאחדות או האיגוד. שוב הסמכות אינה מותנית באלמנט של חברות באיגוד או החזקת רישיון. המבחן הוא "פעילות" במסגרת ההתאחדות או האיגוד. במובן זה ניתן לומר כי מי שפועל כסוכן שחקנים, פועל במסגרת האיגוד, גם אם אינו מחזיק ברישיון.

כלומר, סמכות בית הדין על הנאשם וכפיפות הנאשם לתקנוני איגוד הכדורסל הינם מכוח חוק הספורט ואינם מותנים בהחזקת רישיון סוכן ע"י הנאשם.

במאמר מוסגר נזכיר כי לא אחת עומדים בפנינו לדין מאמנים בעבירה ששימשו כמאמנים בלי להחזיק בתעודת מאמן בתוקף. לא עלה מעולם על הדעת לקבוע כי אותו מאמן אינו כפוף לתקנון בית הדין המשמעתית בשל העובדה שאין בידיו רישיון בתוקף.

18. באת כוח השחקן ביקשה לאבחן את פסק דין מליקסון מהמקרה דנן בכך שבפסק הדין בעניין מליקסון דובר במי שתפקד לכאורה כסוכן לכל דבר ועניין (נכרת חוזה בינו לצד השני, הוסכם כי יקבל תקבולים וכספים המגיעים לשחקן, ניתנה לו סמכות להחליט לגבי התקשרות עתידית של השחקן). במקרה דנן הנאשם מכחיש כי פעל בפועל כסוכן.

לתלונה כנגד השחקן צורפו ראיות לכאורה לפיהן הנאשם מציג עצמו כסוכן שחקנים ופועל ככזה. ראיות אלו נראו לתובע כמספקות לצורך העמדה לדין. אם במהלך הדיון המשמעתית יופרכו הראיות הלכאוריות והנאשם ישכנע אותנו כי לא עסק בפועל כסוכן, ממילא לא יהיה מקום להרשעתו. אך די בראיות הלכאוריות שהוצגו כדי ליצור תשתית לקניית סמכות על הנאשם כמי שלכאורה עוסק בפועל בפעילות כסוכן שחקנים.

19. **אשר על כן החלטנו לדחות את הטענה המקדמית בדבר היעדר סמכות לבית הדין המשמעתית.**

20. הטענה המקדמית השנייה הינה כי למתלונן, סוכן השחקנים אבי זילברמן, אין זכות עמידה והצדדים לדיון הינם האיגוד מול הנאשם.

21. אין מחלוקת בעניין זה. גם תובע האיגוד מאשר בתגובתו כי המתלונן אינו צד לדיון. לדבריו מר זילברמן המתלונן הוזמן כצד מעוניין ו/או כעד בהתאם להוראות סעיפים 8.ג. ו- 8.ה. לתקנון המשמעת. לדבריו נוכחותו של המתלונן נחוצה כדי להגיע לחקר האמת כאשר מר זילברמן "יהיה רשאי למסור לבית הדין המשמעתית את עדותו וגרסתו בקשר למעשי מר פיק מושא תלונתו ומושא כתב האישום, ואף להתייחס באופן ספציפי לכל טענה עובדתית שיעלה מר פיק בדיון...".

22. אנו קובעים כי אכן מר זילברמן רשאי להיות נוכח בדיון כצד מעורב (תקנה 8.ג.) וכעד (תקנה 8.ה.) ובמסגרת זה ימסור את עדותו, ובהמשך אף יוכל להישאל ע"י התובע ובית הדין שאלות לעניין הגרסה העובדתית שיעלה הנאשם, כפי שנהוג בבית הדין כאשר בית הדין מעוניין לברר את העובדות ולהגיע לחקר האמת. מר

זילברמן אינו צד ולא יהיה רשאי להעלות טיעון משפטי לעניין שאלת ההרשעה ו/או לעניין העונש במקרה של הרשעה.

23. נשאלת השאלה לשם מה יש צורך בנוכחות ב"כ של מר זילברמן בדיון. עדים (ו/או צד מעוניין) אינם מיוצגים בדיון באמצעות בא כוח.

הואיל ולא מנענו את נוכחות ב"כ של מר זילברמן בישיבה ביום 6.6.19, לא נמנע את נוכחותו בדיון הבא שייקבע. הליכי בית הדין המשמעתי אינם בדלתיים סגורות ואנו מתירים נוכחות הן של תקשורת מחד והן של גורמים הקשורים לצדדים (כגון הורים של שחקנים העומדים לדין, נציגי הקבוצה במקרה של העמדת שחקן או מאמן לדין וכדו'). יחד עם זאת נבהיר כי לב"כ המתלונן לא יהיה כל מעמד בדיון והוא לא יהיה רשאי לחקור או להעלות טיעון משפטי.

התובע לא התייצב לדיון הקודם ואכן נהוג שהתובע אינו מתייצב לדיון בכל תיק ותיק, אלא נוהג לעשות זאת במקרים שהוא סבור שמורכבות העניין או חשיבותו מחייבים את נוכחותו. נראה לנו כי ראוי שהתובע ישקול בחיוב התייצבות לדיון שייקבע בתיק זה. בכל מקרה לא נאפשר כי מלאכתו תעשה בדיון ע"י המתלונן או בא כוחו.

היום: 23 יולי, 2019

עזרא האוזנר עו"ד – דיין

אליהו לוי, עו"ד – דיין